Poštnina plačana v gotovini

Cena Din 1·-

Slovenski dom

Štev. 55 V Ljubljani, četrtek 7. marca 1940 Leto V

Nemški zunanji minister o političnem in gospodarskem razmerju med Nemčijo in Jugoslavijo

Nemčija ceni jugoslovansko nevtralnost, zato je Jugoslavija glede Nemčije lahko mirna

Berlin, 7. marca. m. **Današnje belgrajsko «Vreme« prinaša poročilo svojega posebnega dopisnika iz Berlina o razgovoru, ki ga je imel z jugoslovanskimi časnikarji nemški zunanji minister von Ribbentrop. Poročevalec pravi, da se je von Ribbentrop dalje časa nevezano razgovarjal z jugoslovanskimi časnikarji. Posebno se je dotaknil gospodarskih odnošajev, ki se razvijajo z vso silo med Jugoslavijo in Nemčijo navzlic vojni. S tem v zvezi je Ribbentrop poudaril, da se bo posebno po končani vojni, ko se bo nemško vojno gospodarstvo spet preobrazilo v mirnodobno, ta močna gospodarska izmenjava še bolj poglobila. Nemčija lahko pokrije vse potrebe Jugoslavije v industrijskih izdelkih, od svoje strani pa Jugoslavija, ki ima skoro polovco svoje zunanje trgovine z Nemčijo, še bolj izpopolni izmenjavo**

Von Ribbentrop je nato prešel na splošna politična vprašanja in poudaril, da je nevtralno stališče Jugoslavije tako, kakor najbolj odgovarja koristim miru na jugovzhodu. «Globoko cenim napore jugoslovanske vlade v tej smeri z ozirom na dejstvo, da je po priključitvi Avstrije in po ustanovitvi Češkomoravskega protektorata končano vsako vprašanje širjenja Nemčije proti jugovzhodu. Jugoslavija je zato lahko mirna in se lahko posveti vsa gospodarski izmenjavi s sosedi.«

Na vprašanje o možnosti ustanovitve evropsko-azijskega celinskega gospodarskega bloka je Ribbentrop izjavil, da tega bloka ni, da pa Nemčija sebe, z ozirom na to, da so ji odprta vsa pota k Sovjetski Rusiji, do Vzhodne Azije, Kitajske in Japonske, lahko smatra za popolnoma zavarovano proti vsaki blokadi. Nemčija ima odprte meje za izmenjavo blaga na jugu, vzhodu, jugovzhodu in severovzhodu. Vsaka blokada je izključena. Pač pa bo blokada v kratkem začela stiskati Veliko Britanijo samo.

Svoj razgovor je Ribbentrop zaključil z izjavo, da upa, da bo kmalu prišlo do miru, toda Nemčija bo vodila vojno, četudi bi trajala pet ali več let. Do miru lahko pride samo tedaj, če se izpolnijo nemške zahteve.

Naš trgovinski minister pri maršalu Göringu

Berlin, 6. marca. o. **Maršal Göring je danes sprejel jugoslovanskega trgovinskega ministra dr. Andresa.**

Jugoslovanski minister za trgovino in industrijo dr. Andres je bil danes sprejet pri državnem podtajniku v nemškem gospodarskem ministrstvu.

Njun razgovor, ki je bil zelo dolg, je ugotovil popolno soglasnost v vprašanjih, ki se nanašajo na trgovino med Nemčijo in Jugoslavijo.

Angleške čete na severu

Pet nemških parnikov zajetih

Pariz, 7. marca. AA. Havas. Francoski pomorski krogi pripisujejo poseben pomen zajetju skupine nemških trgovinskih ladij, ki je poskušala priti iz Viga v Nemčijo. Nemške ladje so zapustile Vigo sredi februarja. Od šestih ladij, ki so zapustile omenjeno špansko luko v zelo ugodnih vremenskih razmerah, se je zaveznikom posrečilo zajeti pet ladij. Prvo ladjo je ustavila francoska križarka «Elan«. To je bila tovorna ladja «Rostock«, ki je bila zgrajena 1922 v Hamburgu in ki ima 2600 ton. Vozila je bauksit in druge proizvode velike vrednosti. Nato je neka angleška križarka zajela dve ladji, od katerih ima ena 2000, druga pa 5000 ton. Nato je nemška mornarica izgubila «Orizabo« (4350 ton), ki je bila potopljena s tovorom bakra in kož ter «Anucas« (3400 ton), ki je vozila baker in kavčuk, v vrednosti 100 milijonov peset. Ladjo so potopili Nemci sami, da ne bi padla v roke zaveznikom.

Anglija in Francija bosta poslali vojsko na Finsko?

Kopenhagen, 7. marca. m. **Vse skandinavsko časopisje odkrito obtožuje Anglijo in pa Francijo, da pripravljata na tihem izkrcanje močnih vojaških oddelkov v Skandinaviji. Vse te zavezniške čete bi šle na pomoč Fincem proti Sovjetski Rusiji. Listi trdijo, da je ta vest »javna uradna tajnost«. Če bi do tega prišlo, se bodo severne države nenadoma znašle v vojnem vrtincu, saj Nemčija ne bo mirno gledala prihoda angleške in francoske vojske na sever.**

Oslo, 7. marca. o. Norveški list »Arbeider Bladet« poroča, da so ob severni norveški obali, kakih 150 km od zaliva Petsama, včeraj zjutraj videli več velikih bojnih ladij neznane narodnosti in slišali hudo topovsko streljanje. Sodijo, da je najbrž moralo priti tam do kake pomorske akcije angleškega brodovja proti nemškim ali sovjetskim ladjam.

Angleška vlada bo v kratkem izdala pomembne ukrepe za preureditev angleške industrije in povečanje angleškega izvoza.

Napovedi o sklenitvi nenapadalne pogodbe med Sovjeti in Romunijo

Po uradnih sovjetskih zagotovitvah bo zunanji minister Molotov v kratkem obiskal Bukarešto

Bukarešta, 7. marca. m. **Iz tukajšnjih ruskih krogov se je razširila vest, da pripravlja romunska vlada vse potrebno za obisk sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Molotova v romunski prestolnici. Ob tej priliki bo Molotov podpisal romunsko-sovjetsko-rusko nenapadalno pogodbo. Romunska vlada teh vesti ni niti zanikala niti potrdila, pač pa je sovjetsko poslaništvo v Bukarešti potrdilo dopisniku agencije »United Press«, da bo Molotov v kratkem odpotoval v Bukarešto, da bo mogel podpisati z Romunijo nenapadalno pogodbo. Podrobnosti o določilih in roku veljave te nenapadalne pogodbe niso znane.**

Če bo prišlo do tega sovjetskega koraka glede Romunije, potem ni dvoma, da se bo to zgodilo na prigovarjanje Nemčije, ki hoče Romunom pregnati vsako bojazen pred Rusijo, da bi si zagotovila čimveč gospodarske pomoči iz Romunije, zlasti v petroleju in žitu. Verjetno je tudi, da so Sovjeti po skušnjah na Finskem močno spremenili svoje načrte proti malim sosedam in da se spričo zbiranja angleške in francoske vojske na Bližnjem vzhodu skušajo zavarovati proti temu, da bi Romunija, kateri sta Anglija in Francija dali svoja poroštva, služila kot izhodišče za francosko in angleško vojaško akcijo proti Nemčiji in proti Rusiji.

Ni pa dvoma, da so in bodo Romuni glede Sovjetov navzlic vsem pogodbam in obljubam še naprej previdni, saj je finski primer dokazal, koliko so vredni sovjetski podpisi, zlasti pa uradna zagotovila sedanjega ruskega zunanjega ministra.

Iz dejstva pa, da bi Bukarešto obiskal sovjetski zunanji minister sam, je razvidno, koliko važnost polagajo Sovjeti na Romunijo, saj ni njihov zunanji minister doslej maral niti enkrat potovati, n. pr. v Nemčijo.

Rooseveltov odposlanec se bo v Franciji posvetoval tudi s poljsko vlado

Pariz, 7. marca. o. Francosko uradno poročilo, ki napoveduje obisk Rooseveltovega odposlanca Wellesa v Parizu, pravi:

»G. Sumner Welles bo v družbi g. Moffata, načelnika evropskega oddelka v ameriškem zunanjem ministrstvu dopotoval v Pariz 7. marca zjutraj. Danes ga bo sprejel predsednik republike, nato predsednik in zunanji minister vlade Daladier ter njegov pomočnik Champetrier de Ribes. Daladier bo g. Wellesa obdržal na kosilu v zunanjem ministrstvu. V petek in soboto bo g. Welles imel priliko posvetovati se s predsednikom senata in poslanske zbornice, s podpredsednikom vlade Chautempsom, s pravosodnim ministrom Bonnetom, ki je bil prej poslanik v Washingtonu in s finančnim ministrom Renaudom.

Med svojim bivanjem v Franciji bo g. Welles tudi sprejet pri predsedniku poljske vlade generalu Sikorskem in poljskem zunanjem ministru Zaleskem.«

Sumner Welles je ob 22.30 odpotoval v posebnem vagonu posebnega vlaka, ki mu ga je dala na razpolago francoska železniška uprava, iz Lausanne. Na postaji so Wellesa pozdravile številne ugledne osebnosti, med njimi tudi ameriški poslanik v Bernu Harisson. Pred odhodom se je Welles nekoliko minut razgovarjal s francoskim konzulom. Welles je prispel davi v Pariz.

Welles je včeraj sprejel dopisnike tujih listov in dejal, da je zadovoljen z uspehom svojih dosedanjih posvetovanj v Evropi, ni pa hotel povedati ničesar o razgovorih s Hitlerjem in drugimi nemškimi voditelji.

V francoskih krogih trdijo, da bodo francoski državniki Wellesu izjavili, da bi bil vsak poskus za obnovo miru v Evropi za zdaj še prezgoden. Prvi pogoj za mir je zmaga nad Nemčijo.

Finci so odklonili sovjetske mirovne predloge

Zastoj v sovjetski ofenzivi pred Viborgom po strašnih sovjetskih izgubah

London, 7. marca. o. **Današnji londonski listi prinašajo poročila svojih dopisnikov iz severnih evropskih držav. Po teh poročilih je Sovjetska Rusija res stavila Finski mirovni predlog, Finci pa so ga zavrnili, ker so Sovjeti zahtevali med drugim tudi odstopitev pristanišča in trdnjave Hangoe. Do odklonitve sovjetskega predloga je prišlo na zahtevo finske vojske, ki meni, da bi pod takimi pogoji bila ogrožena varnost finske države.**

V sovjetski ofenzivi je po današnjih poročilih opaziti zastoj. Sodijo, da sovjetsko vrhovno poveljništvo preureja čete. Razen tega je finsko vojno letalstvo povzročilo sovjetskim četam ogromno škodo. Zdi se, da je finski odpor povzročil razočaranje sovjetskim krogom, ki so pričakovali večjega uspeha od ofenzive. Sovjetsko vrhovno poveljništvo je zelo podcenjevalo obrambno moč finskih čet. Najbolj krvavi boji v tej vojni so bili minule dni na ledu Finskega zaliva. Zaradi finskega bombardiranja je led na številnih krajih popustil. Celotni pehotni oddelki ter veliko število oklopnih sani in tankov je izginilo na dno. Sovjetske čete so napadale v množicah, ki so predstavljale odličen cilj za finsko topništvo in letalstvo. Sovjetsko letalstvo se je brezuspešno borilo proti finskemu topništvu in letalstvu. Sovjetske čete so bile nav seh točkah odbite ter so morale spet izprazniti vse postojanke, ki so jih bile zasedle ob zahodni obali Finskega zaliva, razen Vibinlahtija in Kashatsanija, ki se nahajata med viburškim zalivom in Vuksenom. Zelo krvave borbe so se vodile tudi v pokrajini Polakal. V bojih je bilo uničenih veliko število sovjetskih oklopnih avtomobilov.

Moskva, 7. marca. AA. Havas: Agencija Tass sporoča: 6. marca ni bilo pomembnejših dogodkov. Sovjetsko vojno letalstvo je z uspehom bombardiralo sovražne čete in vojne objekte. V teku zračnih bojev so bila sestreljena tri sovražna letala.

Vesti 7. marca

Jutranje poročilo francoskega vrhovnega poveljstva pravi, da so vzhodno od reke Moselle Francozi odbili napad manjšega nemškega oddelka.

Anglija ne misli škoditi italijanskim koristim, ne bo pa opustila ničesar, kar bi utegnilo zvišati uspešnost blokade proti Nemčiji. Zaradi tega bo poostrila nadzorstvo nad nemškim uvozom čez nevtralne države, zlasti nad uvozom petroleja iz Amerike čez Sibirijo in iz Rusije čez Sredozemsko morje, pišejo angleški listi danes.

Nemška vlada je priobčila včeraj obsežno uradno sporočilo o nasilju, ki so ga Poljaki izvajali nad Ukrajinci. Ta nemška uradna poročila so odgovor na uradne ugotovitve poljske vlade o preganjanju Poljakov v zasedenih pokrajinah.

Madžarski narodnosocialistični poslanec Hubay, ki so mu včeraj vzeli poslanski mandat, je bil pri odhodu iz zbornice takoj aretiran kot vodja nasilniške zarote, ki je pripravljala umore madžarskih političnih voditeljev.

Madžarski zunanji minister Csaky je včeraj dejal v poslanski zbornici, da koristi Evrope zahtevajo, da se češkoslovaška država ne obnovi. Zato bi bile vse angleške in francoske obljube Čehom prezgodnje, ker bi ob poskusih za obnovitev ČSR kaj hitro izbruhnila vojna. Madžari obžalujejo, da so se poljski begunci v Franciji združili s češkimi in da poljska ter češka vlada v tujini sodelujeta.

Sovjetski poslanik v Londonu je včeraj obiskal angleškega ministra za gospodarsko vojno Crossa in posredoval pri njem, naj bi angleške oblasti izpustile sovjetski parnik »Belengo«, katerega so angleške voj. ladje prijele pred Hong-kongom, ker je vozil blago za Nemčijo.

Avstralska vojska v Palestini šteje že blizu 50.000 mož. Do junija bodo avstralskih vojakov pripeljali v Palestino 90.000.

»Eno samo telefonsko povelje, pa bo sprožen letalski vihar nad Anglijo in Francijo,« je samozavestno dejal maršal Göring Rooseveltovemu odposlancu Wellesu, ko ga je sprejel na svoji pristavi Karinhallu. Tako vedo poročati francoski listi.

Nad 100.000 prostovoljcev za vojaško službo se je že priglasilo na Norveškem, kjer vlada vedno večje razburjenje zaradi sovjetskega pritiska na Fince.

Nemčija izdeluje neskončno vrsto nadomestkov za hrano in za življenjske potrebščine, je dejal nemški propagandni minister Göbbels ob začetku velesejma v Leipzigu ter zatrdil, da je prav v tem sila in moč nemškega gospodarstva.

Ob potopitvi indijskega potniškega parnika »Domala«, katerega je v soboto napadlo v Rokavskem prelivu nemško letalo z bombami, je izgubilo življenje 108 potnikov, po večini žensk in otrok.

Vrhovni poveljnik finske vojske maršal Mannerheim je po angleških vesteh zbolel. Podrobnosti o njegovi bolezni pa finska vlada ne daje.

Angleži so zasegli 17 italijanskih parnikov z nemškim premogom

London, 7. marca. o. Poluradno poročajo: **Angleška vlada preučuje odgovor, ki ga bo poslala Italiji na protest zaradi preprečitve pošiljanja nemškega premoga za Italijo. Anglija bo odgovorila Italiji v treh ali štirih dneh, ker je treba odstraniti nesporazumljenja, ki so se pokazala pri presojanju tega položaja med vojnim in zunanjim ministrstvom.**

Včeraj so angleške bojne ladje ustavile in odvedle v nadzorstvena pristanišča še deset italijanskih parnikov, natovorjenih z nemškim premogom. Vsega skupaj je zdaj v angleških pristaniščih 17 zajetih italijanskih parnikov. Angleške oblasti so zapovedale zasego tovora 8 italijanskih ladij. Parnik »Loasso« je bil izpuščen, ker se je izkazalo, da je odpeljal premog iz Rotterdama pred 1. marcem, ko so začela veljati nova angleška določila o poostritvi blokade nad nemškim izvozom.

Rim, 7. marca. o. Italijanski tisk prinaša brez razlag poročila o premogovnem sporu med Italijo in med Anglijo ter se omejuje na to, da navaja, kaj pišejo o tej stvari nevtralni listi.

Angleško poslaništvo v Rimu je močno zastraženo, ker je včeraj prišlo do majhne študentovske demonstracije pred angleškim konzulatom v Florenci.

Največji parnik sveta je nemoteno priplul iz Anglije v Newyork

London, 7. marca. Reuter: Največja čezoceanska ladja »Queen Elisabeth«, ki ima 85 tisoč ton, je preplula Atlantski ocean ter se bo vsidrala v Newyorku. »Queen Elisabeth« je zapustila 26. februarja ladjedelnico »John Brown & Co.« v Clivebanku na Škotskem ter odplula v Newyork. V newyorški luki je tudi druga največja angleška čezoceanska ladja »Queen Mary«, ki je vsidrana tu že od začetka vojne. Potovanje ladje »Queen Elisabeth« čez Ocean se je začelo v popolnoma drugih okoliščinah kakor potovanje »Queen Mary« Ko je odhajala »Queen Mary«, je bilo na obali več tisoč ljudi, 26. februarja pa je samo okoli 100 oseb videlo odhod ladje. »Queen Eelisabeth« je bila sivo pobarvana in brez rešilnih čolnov. V 70. minutah je »Queen Elisabeth« izplula iz doka, v katerem so več mesecev delali za notranjo ureditev ladje. Po zelo težkih manevrih se je »Queen Elisabeth« spustila po reki. Trajalo je eno uro, da je ladja prispela do morja. Nemcem to ni bilo znano, posebno pa Nemci niso vedeli za dan spuščanja največje ladje na svetu v morje. Angleška trgovinska mornarica in družba, ki ji ladja pripada, sta na to največjo ladjo na svetu s pravico ponosni.

Ko je septembra 1938 kraljica Elizabeta botrovala ladji, ki nosi njeno ime, jo je imenovala najlepšo ladjo, ki je bila doslej narejena v Angliji. »Queen Elisabeth« ima 85.000 ton ter se smatra za največjo in najhitrejšo čezoceansko ladjo na svetu. Njeni stroji imajo 200.000 konjskih sil. Ladjo so gradili štiri leta. »Queen Elisabeth« ima samo dva dimnika, kar ji daje ljubek izgled. Ladja lahko razvije hitrost 31 in pol milje. Za krajši čas pa lahko razvije tudi hitrost 32 in pol milj na uro. Potnikov na ladji ni bilo, temveč le 1200 mož posadke

Nemški mirovni pogoji ameriškemu odposlancu

Poljska in Češka ostaneta pod Nemčijo, Anglija naj se odreče oblasti na morju, Podonavje, Balkan in evropski sever naj pridejo pod izključni nemški vpliv

Kopenhagen, 7. marca. o. Vodilni danski dnevnik »Politiken« prinaša iz Berlina poročilo o mirovnih pogojih, ki so jih Hitler in njegovi sodelavci povedali Rooseveltovemu poslancu Wellesu, na katerega so skušali vplivati zlasti z razkazovanjem in poudarjanjem nemške vojne sile. Po trditvi danskega lista bi bili nemški pogoji za mir naslednji:

1. **Poljska in Češko-Moravska ostaneta nemška protektorata, dokler ne bi bili vključeni v nemško državo kot njena bistvena sestavina.**
2. **Anglija in Francija morata opustiti vsako vmešavanje v severnih evropskih državah, te pa morajo ostati popolnoma nevtralne, tudi v morebitnem nadalnjem boju med Finsko in Sovjeti.**
3. **Gibraltar, Malta in Singapur naj prenehajo biti angleška pomorska oporišča.**
4. **Nemško vojno in trgovsko brodovje mora imeti popolno svobodo za plovbo po vseh morjih sveta.**
5. **Srednja Evropa, Podonavje in balkanske države morajo postati nemški življenjski prostor. V nemške posle po teh pokrajinah se ne sme mešati nihče.**
6. **Amerika naj se neha brigati za evropske zadeve.**
7. **Vprašanje o kolonijah in o razdelitvi surovin naj se uredi kozneje s pogajanji.**

Danski tisk pristavlja, da bi mir po teh nemških pogojih prinesel brez boja vse tisto o čemer so Nemci dozdaj samo sanjali: popolno oblast nad Evropo, zlasti nad njenimi malimi državami ter uničenje angleškega svetovnega cesarstva

„Duh resnice in ljubezni naj vas združi!"

Škof dr. Rožman govori našim visokošolcem ob njihovem študijskem dnevu

Ljubljana, 7. marca.

Na današnji praznik cerkvenega veleučenjaka sv. Tomaža Akvinskega in obletnico kronanja sv. očeta Pija XII. je slovensko katoliško visokošolstvo, združeno v Akademski zvezi, priredi študijski dan, ki je zamišljen kot duhovna priprava za začenjajoči se poletni semester na ljubljanski univerzi. Študijski dan se je pričel davi ob 7 s skupno sv. mašo v kapeli oo. cistercijanov, ki jo je daroval vseuč. prof. dr. Lambert Ehrlich. dr. Ehrlich je imel pred mašo na zbrano akademsko mladino govor na tema: Fant in dekle.

Po sv. maši so visokošolke in visokošolci skupno zajtrkovali v Cirilovem domu, dopoldne pa so se zbrali v beli unionski dvorani k predavanjem. Ko je stopil mednje prevzv. škof. dr. Gregorij Rožman v spremstvu prof. dr. Ehrlicha, ga je zbrana akademska mladina navdušeno pozdravila. Zborovanje je začel predsednik Akademske zveze g. Sojer, ki je pozdravil škofa dr. Rožmana, nato pa prebral vabilo škofa akademikom za udeležbo pri duhovni obnovi pred veliko nočjo, ki bo od 12. do 15. marca.

Pozdravne besede škofa dr. Rožmana.

Ponovno toplo pozdravljen je povzel nato besedo prevzv. škof dr. Rožman. Prisrčno je pozdravil zbrano akademsko mladino in izrazil veliko veselje nad tem, da je mladina misel študijskega dne imela in izvedla. Dan bi ne mogel biti bolj pripraven: god sv. Tomaža Akvinskega in prva obletnica izvolitve in kronanja sv. očeta. To sta dva motiva, ki dajeta današnjemu dnevu še poseben poudarek. Tomaž Akvinski je v dosedanji cerkveni zgodovini sekularen pojav. Taki geniji — genius divinus ga lahko nazovemo — se rode komaj vsako tisočletje. Ona pronicavost duha, jasnost, s katero je znal na stopnji tedanjih prirodoslovnih ved razreševati najtežje probleme, te lastnosti moramo še danes globoko občudovati. Znal pa je tudi, kar je za katoličane še posebno vredno, od vsake naravne resnice najti pot do pravira resnice, to je do samega Boga. Ono, kar nam je razodelo božje razodetje, je povezal z naravnimi resnicami in dognanji človeškega uma v eno celoto. To je ono, za kar nam je Tomaž Akvinski še danes največji vzor.

Vi veste — je nadaljeval škof dr. Rožman — kako sta današnja veda in znanstvo razdrobljena, da pri tem, ko se človek omeji na svojo študijsko stroko in se skuša v njej prikopati do resnice, zgubi pogled na univerzalno resnico, ki je enotno povezana v Bogu, ki je neustvarjena resnica sama. Krog, iz katerega gleda človek na vesoljno resnico, je ozek in ne nudi prave perspektive. Univerzalni genij Tomaž Akvinski pa je stal na onem položaju, s katerega je v pravi oddaljenosti gledal na vso resnico v pravi obliki in v pravi perspektivi. Zato so pri njem zmote tem bolj izključene. Zato je sv. Tomaž Akvinski gotovo velik vzor.

Nisem prijatelj naziva katoliški svetovni nazor. Ta naziv zveni tako, kakor bi se sramovali povedati ono, kar naj bi ta naziv izrazil, namreč, da verujemo vse ono, kar nas katoliška Cerkev uči. To vero in nauk pa nam cerkveno učiteljstvo na čelu z rimskim papežem varuje kot nezmotljivo. Zadnjo nedeljo je imel papež Pij XII. ob prvi obletnici svoje izvolitve sv. mašo v cerkvi sv. Petra za rimsko škofijo. Pri tej priložnosti je imel na vernike nagovor, v katerem jim je povedal približno tole: Ko ste danes prihajali k tej maši, so vas na Trgu sv. Petra sprejele in objele Berninijeve kolonade z odprtimi rokami. To je simbolična gesta, ki naj pove, kako papež kot oče z odprtimi rokami sprejema vse vernike, naj pridejo od koderkoli, in jih objema v resnici in ljubezni. — Želel bi, da bi današnji študijski dan tudi vse katoliške akademike v Ljubljani objel z rokami resnice in ljubezni ter jih tako združil v enotnosti verovanja in akciji v duhu medsebojne ljubezni. In če bo ta dan k temu pripomogel, potem naj bo stokrat blagoslovljen.

Tehtne besede nadpastirja so napravile v zbrani akademski mladini globok vtis. Za prevzv. vladiko je povzel besedo inž. Sodja, ki je govoril o papežu Piju XII. Ob času našega poročila se zborovanje še nadaljuje.

Popoldne govori akademski mladini tudi g. predsednik senata dr. Anton Korošec.

Ljubljana od včeraj do danes

Prav čeden je bil včerajšnji dan do zgodnjih popoldanskih ur, potem pa so se tam na severu iznad Kamniških gora začeli dvigati svetlobeli oblaki, ki so se razpredli in pod sunki visokega severnega vetra kakor štrene razmotali proti sredi neba, medtem ko je jug še ostal bleščeč, jasen in lep. Pomalem se je sonce skrivalo vedno globlje za megleni zaslon, belkasto siva pregrada se je silila vedno dalj proti Krimu, in v poznih popoldanskih urah je bilo vse nebo popolnoma oblačno. Hkrati pa so gore navidez rasle vedno više od tal, plavkasto bel se je zdel njihov sneg, znaki odjuge so postali prav opazni.. Končno je vse skupaj utonilo v čadasto sivino in se zabrisalo; gori je najbrž že močno metlo. Tudi pri nas v ravnini ni bilo treba dolgo čakati na sneg. Kaj kmalu je pritisnil oster veter, zabrilo je rezko in pusto, in že so se začele pomalem vsipati prve snežinke, ki jih je piš veselo vrtinčil ter jih hitel raznašati na vse strani. Metež pa se ni mogel napraviti, preveč je bilo vetrovno že skraja. Narahlo pa je vendarle snežilo s kratkimi presledki še pozno v noč, vendar pa ne toliko, da bi se sneg na tleh utegnil obdržati, čeprav so bila pomrzla. Tudi davi je bilo nebo še oblačno, vendar pa je visok veter megle le toliko cefral, da se niso utegnile spoprijeti, ampak so se tu in tam razprezale prav znatne jasnice. V celem pa je bil značaj davišnjega vremena tak, kakršen je bil včeraj proti večeru, le s to razliko, da ni snežilo in da je bila temperatura za spoznanje nižja.

Davi so na meteorološki postaji namerili sredi mesta —4.5, na ljubljanskem letališču pa celo —6.5 stopinj Celzija.

Zima se le še noče kar tako meni nič tebi nič vdati. Še bo katerikrat ponagajala, preden se bo gorkejše vreme dokončno ustalilo. Naj le še kdaj zabrije in jezno dihne čez zemljo — te njene muhe bomo zdaj lahko prenesli prav potrpežljivo, saj vemo, da bo njena oblast že skoraj v kraju! Velika noč je prav za prav že pred vrati — še dobrih štirinajst dni imamo do praznikov. Potlej bo pa vse kar naglo krenilo na boljše.

Konferenca obrtniških zbornic

Dva dni je trajala konferenca obrtniških zbornic. Njeno delo je končalo s tem, da je včeraj sprejela resolucije, v katerih je podala zahteve glede davčnih reform v pogledu pridobnine ter skupnega davka na poslovni promet. Glede pridobnine so bile postavljene sledeče najvažnejše zahteve: znižajo naj se davčne stopnje iz člena 59. zakona o neposrednih davkih na 8.6 in 4%; letni dohodek do 6000 din naj bo kot eksistenčni minimum oproščen davka; če ima obrtnik več obrtov, ki so obdavčeni po raznih davčnih stopnjah, naj bo obdavčena vsaka po stopnjo, ki zanjo velja. ne pa da bi bili vsi obrti obdavčeni po višji; ukine naj se obvezno vodenje knjig za obrtnike, ki imajo prometa za 2 milij. din, ali katerih davčna osnova je bila najmanj 100.000 din. Sprejete so bile tudi zahteve, ki jih je v svojem referatu navedel tajnik ljubljanske Zbornice za TOI dr. J. Pretnar. Med temi zahtevami je važna ta, da je treba obdavčenje poenostaviti tudi za obrtnike, ki nimajo pravice do pavšala. Treba je spremeniti predpise glede uporabe strojev. Količina uporabljene energije naj se za pavšalirane obrtnike zviša za najmanj 50%. Prav tako tudi ni pravilno, da ostane pavšal isti, če obrtnik dela vse leto ali le nekaj mesecev. Plačevanja davka naj bi bili oproščeni nad 60 let stari obrtniki. Zbornice so ministrstvu predlagale razvrstitev obrtnikov, ki so podvrženi pavšaliranju, na razne kategorije, ministrstvo pa je izvedlo razdelitev po zgolj fiskalnih vidikih. Nad to razvrstitvijo se obrtništvo pritožuje. Kategorizacija naj se izvede na način kakor so ga predlagale zbornice. Pri tem je treba zlasti upoštevati stanje čevljarske in krojaške obrti, ki obe zaradi hude konkurence stojita slabo. Prestroge so določbe glede kazni, če obrtniki, ki so podvrženi pavšalni pridobnini, v določenem roku ne prijavijo povečanja pomožnega osebja. Občinski davčni odbori ne nudijo dovolj jamstva za objektivno poslovanje, zato naj namesto njih stopijo spet v veljavo okrajni davčni odbori. Kar zadeva posebni prispevek za narodno-obrambni sklad, je želja obrtnikov, da bi progresija začela z nižjim procentom in da bi se dvigala bolj polagoma, tako da nižji dohodki ne bodo obremenjeni tako močno kakor pa so po sedanji lestvici.

Na konfernci so bile dalje sprejete tudi resolucije glede reforme skupnega davka na poslovni promet in sicer glede na tiste točke, ki so za obrtništvo pomembnejše.

Dalje je bilo na konferenci tudi govora o vprašanju socialnega zavarovanja. Sprejeta je bila resolucija, v kateri obrtniki zahtevajo decentralizacijo tega zavarovanja ter razdelitev imovine Osrednjega urada v Zagrebu na Okrožne urade.

Nato se je razvila še obširna in temperamentna razpravo o predlogu sarajevske zbornice, ki se je zavzela za skupno organizacijo obrtniških zbornic v državi. Tod pa ni prišlo do soglasja, ker so se hrvatske zbornice, ki jih je zastopala zagrebška obrtna zbornica, izrekle proti kakršnikoli zvezi.

Pri vagonih ga je doletela nesreča

Železniški kretnik Miha Čevne iz Ljubljane si je dal opravka pri vagonih, pa je nesreča hotela, da ga je udarilo po hrbtu tako močno, da je dobil težje poškodbe in so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnišnico.

V gozdu je podiral smreko posestnik iz Notranjih goric Matija Založnik. Močno je zamahnil, pa mu je velika iver odskočila v glavo.

Trgovski dostavljač iz Ljubljane Janez Omahen je padel z motorja ter se potolkel po glavi.

Odličen vojaški strokovnjak nas je zapustil

Na svoje novo službeno mesto je včeraj odpotoval iz Ljubljane general g. Djordje Glišič, ki je imel v našem mestu in povsod po naši ožji domovini izredno mnogo prijateljev in spoštovalcev. Vsi, ki so ga poznali, so v njem gledali plemenitega človeka svetovnjaške razgledanosti in vedenja ter odličnega vojaškega strokovnjaka. Že ob prevratu je kot major služil v Sloveniji na raznih položajih. Kot poveljnik 45. p. p. je pozneje prišel v Maribor, kjer je znal vzpostaviti ozke, prisrčne stike med vojaštvom in civilnim prebivalstvom. Od leta 1936 je bil nato naš vojaški ataše za Anglijo, Belgijo, Francijo in Španijo s stalnim sedežem v Parizu. Na odgovorno mesto nazaj v Slovenijo ga je zaradi njegovih izrednih sposobnosti privedlo spet lansko leto. Zdaj pa je odšel še na važnejši in odgovornejši položaj, na katerem mu vsi želimo najlepših uspehov. Poslavljamo pa se od njega z željo, da bi se čimprej spet vrnil med nas, kjer ga bomo vselej sprejeli z največjimi simpatijami.

Tudi po izložbah se že čuti bližnja pomlad

Sneg se še ni docela poslovil, kar precej se še drži po naših poljih in gričih, po mestnih izložbah pa se že začenja opažati pomladansko in predpraznično razpoloženje. Zlasti izložbe modnih trgovin so že aranžirane v duhu bližnje pomladi. Že se javljajo lepo izdelane pomladanske cvetice, zvončki, trobentice in tudi mačic je v vseh teh okusno urejenih izložbah toliko, da bi človek skoraj menil, da je bilo grmovje in drevje v bližini mesta opustošeno.

To je imeniten, vabljiv okras (tudi za kupca privlačen in zapeljiv) za letošnje pomladanske modne novitete, ki so se zdaj že pojavile po izložbah. Druge trgovine, zlasti seveda delikatesne, pa bodo svoje izložbe okrasile v smislu bližajočih se velikonočnih praznikov.

Ena drobna

»Jutro«, glasilo jugoslovenskih nacionalistov v dravski banovini je prineslo čez pol zadnje strani učinkovit oglas za avtomobile raznih nemških tovarn, ki razstavljajo na dunajskem spomladanskem sejmu. Oglas je dal v »Jutro« **Dolenc Josip**, zastopstvo za Slovenijo, Ljubljana, pošt. predal 222. Ljudje, ki se zlasti zadnje čase zanimajo za ljubljanske dnevne dogodke, so ta oglas brali z velikim zanimanjem in o njem različno razpravljali, o čemer se je prepričal vsakdo, ki je včeraj hodil po ljubljanskih lokalih in cestah.

Med ameriškimi Slovenci

Naši rojaki v Ameriki se pridno udejstvujejo tudi v politiki. Življenje je toliko bolj živahno, ker so pred durmi predsedniške volitve v Združenih državah, borba pa gre v glavnem med demokratsko in republikansko stranko. Slovenci niso enotno v enem taboru, temveč se udejstvujejo na obeh straneh. Tako na primer pišejo slovenski listi v Ameriki, da je Slovenec Matija Hribar iz Leroja postavil svojo kandidaturo pri volitvah za okrajnega komisarja v Lake okraju, in sicer na demokratski listi. Za republikansko stranko pa agitira Franc Gospodarič iz Jolieta. Nedavno je prevzel celo vodstvo propagandnega in agitacijskega odbora za republikansko skupino, ki bo postavila pri volitvah za guvernerja in za zveznega senatorja svoja kandidata.

V Clevelandu O. je umrl rojak Anton Urbančič v starosti 73 let. Doma je bil iz vasi Zafara pri Žužemberku na Dolenjskem in je živel v Ameriki 51 let. Bil je samski.

V Brooklynu je umrl Emil Domini v starosti 57 let. Doma je bil iz Gorice. V Ameriki je bival 28 let.

V McCooku Neb. je umrl rojak John Grahek, ki je dočakal visoko starost 88 let. Zapušča tri sine in sedem hčera. Doma je bil iz Rožanca, fara Črnomelj v Beli Krajini. V Ameriki je živel 62 let.

V Cicero, Ill. je umrla Frančiška Paulič, soproga tukajšnjega slovenskega zdravnika g. dr. Franka Pauliča. Bila je stara komaj 33 let. Vzrok smrti je bila pljučnica. Pokojna je bila hrvatskega rodu.

V Ely, Minn. se je dogodila avtomobilska nesreča. Avto je vozil 22-letni John Zavodnik. Voz se mu je preobrnil na ovinku. Ponesrečili so se: Sofija Gregorič, stara 19 let; Lojze Erzar, star 24 let; Margareta Spreitzer, stara 20 let in Lojze Plantan, star 2- let. Voz se je razbil.

V Montevideu je umrl Jožef Furlan, ki zapušča soprogo.

V Clintonu, Ind. je umrla rojakinja Terezija Mohar v starosti 91 let. Pokojna je bila rojena v St. Lambertu nad Savo pri Litiji in je živela v Ameriki 32 let. Zapušča sina, dve hčeri in več vnukov.

Več verskega pouka v srednje šole

»Jutro« je prineslo dne 26. februarja 1940 pod naslovom »Študentje o šoli« dva dopisa iz dijaških vrst, ki govorita o odnosih mladine do šole.

To vprašanje je vsekakor nad vse važno, zato je tudi zanimivo, kako ga dijaštvo rešuje. Zanimiv je zlasti dopis s podpisom »Osmošolec«.

»Osmošolec« piše, da je današnja šola premalo narodna, da ne vzgoji dijaka v ljubezni do domače grude. In tudi drugače mu ne daje jamstva, da bo izšel iz šole pogumen, nesebičen, vztrajen — skratka: izklesan značaj, mlad mož! Današnji dijaki, ki dobivajo vzgojo samo v šoli, pa da bodo morda prilizovalci, koritarji, narodne pijavke itd. Zato »osmošolec« prosi starše in gg. profesorje, naj dajo dijakom vere vase in v življenje in vzore, zagotove naj jim eksistenco in nauče naj jih domovinske ljubezni.

Iz pisanja je razvidno, da mladina marsikdaj nima veselja in vere do življenja sploh, kar mi lahko potrdi vsakdo, ki ima opravka z mladimi ljudmi. Iz dopisa diha hrepenenje po vzorih in idealih, je res »krik« dijaka, kot stoji na koncu članka. — »Osmošolec« prosi v imenu mladine vere vase!

Čemu to? Ali naša mladina res nima več življenjskega zagona? Ali res nima več idealov in vzorov?

Dostikrat je tako! Dostikrat se zateče dijak k profesorju in mu potoži, da ne ve čemu živi, da nima idealov.

Zakaj jih nima? — Tu se dotaknemo boleče rane, tu lahko s prstom pokažemo na krivdo prejšnje generacije, ki se je v veliki meri trudila in se še trudi, da bi uničila dragotine in duševne zaklade, ki so nam jih ohranjevali skozi dolga stoletja naši dedi. — Mnogo jih je, ki so pred očmi mladine potaptali in oblatili vero, ki je duša človeškega življenja. V srcih mladine so vzbudili sovraštvo do vere in Boga, podrli so ideale. — Kaj pa so dali namesto tega? — Nič in greh! Naučili so mladino uživanja. — Tako smo brali pred več meseci, da se je vrgel mladenič po prekrokani noči pod vlak, potem ko je obsodil starše, češ da ga niso naučili krotiti se. — Oropana mladina gleda okrog sebe in čuti praznoto in dvomi nad življenjem. Saj ni čudno! Mlademu človeku je prirojeno, da hrepeni po višjih idealih — sedaj pa so mu jih vzeli in zasovražili, storili so zločin nad njim — in on nima več opore.

Tu bi morali najprej iskati vzroke za hrepenenje mladine po nekih reformah v šoli.

Reforme so potrebne. Ne bom se spuščal v podrobnosti: to je področje pedagogov in dolžnost zato postavljenih. Le nekaj bi pripomnil:

Če je torej toliko nihanja in dvomov o samem življenju pri mladih, potem je brez dvoma premalo pouka o človeškem življenju. Ne mislim tu biologije, anatomije, higiene, tehnike itd., pač pa mislim nauk o tem in onem življenju — o veri, o Bogu.

Tu imamo rešitev, za katero bi morali že zdavnaj zgrabiti. Tu so ideali, nad katerimi človek nikdar ne more obupati!

Več pouka o veri, več življenja — lepega, dijaškega življenja po veri. — Saj vidimo tiste, ki jih je že zajel novi val verskega navdušenja, kako so polni radosti in delavnosti, kako ustvarjajo in se bore! — To je prva in najpotrebnejša reforma današnje srednje šole, po kateri hrepeni naš dijak, čeprav morda večkrat nezavedno! —

Š. M.

Aca Stanojević pride v Belgrad

Belgrad, 7. marca. j. Predsednik radikalnega glavnega odbora stari Aca Stanojević bo prišel danes ali jutri iz Knjaževca v Belgrad. V zvezi s tem napovedujejo politični krogi, da bo prišlo do važnih političnih dogodkov, ki so v zvezi s stremljenjem, da bi se radikali zbrali pod enim krovom.

Velika hrvaška manifestacija v Subotici

Subotica, 7. marca. j. V Subotici teko priprave za veliko manifestacijsko zborovanje Hrvatov v Vojvodini v soboto in nedeljo. Več kot 80 hrvaških kulturnih društev bo sodelovalo pri prireditvi, da bodo s tem poudarili svojo hrvatsko zavest v brk vsem tistim ljudem, ki zanikujejo Bunjevcem in Šokcem hrvaško narodnost. Menijo, da bo prišlo v Subotico okrog 80.000 Hrvatov iz vse Vojvodine.

Kaznovana obrekovalca banovine Hrvatske

Slavonski Brod, 6. marca. j. Policija v Slavonskem Brodu je kaznovala zaradi širjenja lažnjivih vesti o banovini Hrvatski dva sokolska funkcijonarja v Slavonskem Brodu in sicer načelnika društva Dragutina Dekvala in načelnico Ivko Kikerec, vsakega za 500 din.

Naročajte in širite Slovenski dom!

34

Smrt vznemirja Craigley College

«On jih zares dobro pozna,« je rekel Harvey Netlton. «Morebiti je zardel, ko je to omenil, toda bistvo je v tem, da je on moj ujec!«

«Vaš ujec?«

«Da, gospod! Vi veste, da je Vaš prijatelj Rolandson, kakor večina profesorjev zelo raztresen. Po vsej verjetnosti je pozabil pripomniti, da sem jaz njegov nečak.«

To je bilo več, kakor pa je mogel sir Willfrid prenesti. Zleknil se je v svoj naslonjač in začel z robcem brisati svoj monokel.

«Dr. Rolandson je brat moje matere,« je nadaljeval mladi profesor. «Ona je bila toliko brez okusa, da se je poročila z bogatim Amerikancem Nathanielom Harveyem, ravnateljem avtomobilske tovarne Harvey. Opazil sem, da je Vaš avtomobil te znamke, sir Willfrid. To ni niti najmanj patriotsko od vas... Sedaj, ko vam od vseh strani govore, da je treba kupovati samo domače blago.«

Šef policije je pogledal v okno, kakor bi pričakoval, da bo njegov avtomobil začel drveti po ravnateljevih gredicah.

«Harvey!« je vzkliknil. «Pa menda ne boste rekli, da je Vaš oče tisti slavni tovarnar avtomobilov? Saj to so edini amerikanski avtomobili, ki jih tod prodajajo! Mladenič, izmislite si kako drugo bajko!«

«Obžalujem, da imate več zaupanja v avtomobil mojega očeta, kakor pa v mene,« je mirno odgovoril Netlton in stresel pepel od svoje cigarete. «Bog mi je priča, da bi sam rad videl, če to ne bi bila resnica. Dolga leta sem imel največjo željo, da ne bi videl nobenega takega avtomobila. Prišel sem semkaj, da bi pobegnil od njih. Ko sem končal študije v Oksfordu, me je hotel moj oče vpeljati v posel in izkoristiti moj revni književni talent, da bi pisal reklame za njegove avtomobile. To pa zame ni bilo niti najmanj privlačno. Sicer pa bogastvo ni nikdar bogzna kaj pomenilo pri meni. Hotel sem pisati, živeti od dela, ki mi bo ugajalo, v državi, ki mi bo prav tako ugajala. Oče in jaz sva se resno sprla. Rekel mi je, da sem norec in me je poslal k vragu. Razburjen in jezen sem spremenil ime in se vrnil v Anglijo, v Oksford. Priznal sem dr. Rolandsonu, da nimam niti beliča v žepu in on je bil tako dober, da me je priporočil Vam, gospod ravnatelj.«

Mladenič je zrl v ravnatelja z očmi, ki so se opravičevale.

«Upam,« je nadaljeval po kratkem prestanku, «da se Vam ne zdi kakor bi Vas bil prevaril, saj sem storil vse, kar je bilo v moji moči, da bi Vas zadovoljil.«

Gospod Dodd je odprl usta, rekel pa ni ničesar

Mladi profesor je vstavil:

«Taka je, gospodje, zgodba mojega življenja,« je rekel svečano. «Če se bo moja knjiga dobro prodajala, se bo oče omehčal. Sodeč po pozivu pod to sliko v časopisu se zdi, da je pripravljen na popuščanje... Lahko se bom vrnil v Saint Paul v Minnesoto in sklenil z njim častni mir.«

MacPhey je brez besede poslušal vse to pripovedovanje.

«Drago mi je, da ste bili tako iskreni do nas, gospod Harvey,« je rekel končno. «Preko svoje agencije sem že izvedel za del vaših pustolovščin. Toda omeniti ste pozabili nekatere podrobnosti: tri leta so minila od tega, zgodilo se je prej, preden ste odšli v Oksford, da ste odsedeli osem dni v zaporu, ker ster bili glavni razgrajač pri nekih dijaških demonstracijah. Prav tako ste imeli neprijetnosti s policijo, ko ste v Deniswillu organizirali tako imenovano umetniško gledališče pod firmo neke «Lige za svobodo Amerike«.

Netlton se je prezirljivo nasmehnil.

«Mladostne bedarije, MacPhey! Menda mi vendar ne boste sedaj očitali teh neumnosti, ko imam petindvajset let! Mi se ognjevito zavzemamo za ideje, mi Amerikanci, zlasti, dokler smo mladi.«

«Mogoče, gospod Harvey,« je odgovoril Mac Phey z nasmehom, v katerem je bil kos simpatije. «Toda te gorečnosti ne morete izvažati v Anglijo. Celo več! Amerikancem je prepovedano prevzeti v tej državi delo.«

«Potem se oba nahajava v istem položaju, se mi zdi. Jaz sem Amerikanec, ki protipostavno opravlja službo profesorja, in Vi ste Amerikanec, ki protipostavno opravlja mnogo bolj zapleteno službo detektiva in vratarja obenem.«

Sir Willfrid, čigar zbegani pogledi so begali od enega do drugega govornika, je namah dobil navdih in se vmešal v razgovor:

«Pa odkod veste, gospod, da je MacPhey ameriški detektiv?« je vprašal zmagoslavno.

Netlton je s porogljivim posmehom od glave do peta izmeril lepo moško postavo detektiva.

«To se vidi na proi pogled,« je odgovoril. «MacPhey izgleda neverjetno amerikansko. Poleg tega ga izdaja njegov govor in takoj sem zasumil, da ni vratar... Preveč slabo snaži čevlje.«

Nekaj časa so vsi molčali. MacPhey in Netlton sta se merila s pogledi. Končno je sir Willfrid pretrgal molk.

«Naj bo kakorkoli, gospod Netlton... Gospod Harvey, Vašo pripovedko moramo overiti prej, preden jo sprejmemo v celoti.«

«O, njegovo pripovedovanje je resnično,« je zamrmral MacPhey na veliko presenečenje vseh prisotnih.

«Kaj? Mar Vi verjamete v vse te bajke?«

«Seveda. Navedbe so točne. Opravek imamo s sinom Nathaniela Harveja. Rojen sem bil v istem kraju in njegov obraz mi je bil, odkar sem tukaj, znan, toda nisem se mogel spomniti odkod. Čim pa sem videl njegovo sliko v časopisu, mi je bilo vse jasno. Gospod Harvey je torej sin zelo bogatega očeta, kateri ga je pa vrgel iz hiše, kakor je bil to sam priznal.«

Nato se je obrnil k Harveyu surovo, kakor se znajo vesti angleški uradniki, kadar imajo opravka s sumljivimi tujci:

«Mladenič! Vi ste v zelo neprijetnem položaju. Vaša soba se nahaja zraven omare, v kateri je bilo najdeno truplo Erika Mosaja. Vi ste Amerikanec in mi iščemo nekega Amerikanca. Celo več. Vi ste kot tujec prekršili naš zakon in prevzeli službo kot angleški državljan. Vse dotlej, dokler ne pojasnimo v celoti teh vprašanj, sem prisiljen ukazati Vam, da ne odidete iz šole!«

«Dobro, sir Willfrid,« je mirno odgovoril mladenič. «Toda jaz nisem morilec. Morebiti sem izgubljena ovca, vendar pa nisem volk, preoblečen v pastirja... Če mi dovolite, bom telefoniral svojemu očetu. Rad bi, da bi on potrdil nekatere podrobnosti!«

«Da bi telefonirali svojemu očetu?« je vzkliknil gospod Dodd ves iz sebe ob misli na to čezoceansko zvezo.

«Da, gospod Dodd! Pa nikar se ne bojte telefonskega računa... Mislim, da bo moj oče rad pristal na to, da bo plačal stroške za razgovor, če pravilno razumem tisto povabilo po časopisju, katerega, iskreno priznavam, nisem niti opazil, in za katerega ne bi vedel, če MacPhey ne bi bil tako ljubezniv in mi ga pokazal.«

Od tu in tam

Proglas dr. Mačka Zagrebčanom zavoljo frankovcev in drugih rušilcev sedanjega stanja na Hrvaškem je našel velik odmev v vsem jugoslovanskem časopisju. Vsi smatrajo ta proglas kot neke vrste bojno napoved hrvaškega političnega vodstva proti ljudem iz vrst skrajnežev, katere Hrvatje radi oznamenujejo s »pokvarjeno gospodo«, kajti večina frankovcev se zbira iz vrst izobraženstva in ima svojo oporo zgolj v Zagrebu in nekaterih drugih hrvaških mestih. Precej močno so zasidrani frankovci med mladino na zagrebškem vseučilišču, kajti pri volitvah v posamezna študentovska društva so zmagali večinoma frankovci.

Podpredsednik vlade dr. Maček je pred nekaj dnevi sprejel znanega črnogorskega politika dr. Sekula Drljeviča, katerega pozna javnost kot vztrajnega borca za črnogorsko avtonomijo in kot navdušenega federalista. Dr. Drljevič je bil pred uvedbo diktature narodni poslanec in je večkrat sodeloval s Hrv. kmečko stranko v parlamentu. O cilju njegovega obiska pri dr. Mačku pa ni bilo nič objavljenega.

V demokratski stranki, katere novi predsednik je postal po smrti Ljube Davidoviča Milan Grol, se vedno bolj vidno kažejo razpoke in spori, ki jih Grol s svojo avtoriteto bržkone ne bo mogel izravnati. Pristaši demokratske stranke v podeželju se zbirajo sedaj v glavnem v treh skupinah. Prvo vodi uradno strankino vodstvo, potem je skupina izključenega dr. Ribarja in Smiljaniča — tako imenovana demokratka levica — in končno kot zadnji izključenec dr. Ikonič. Vse tri skupine se posvečajo organizaciji svojih pozicij med ljudstvom. Tako gre sedaj demokratska stranka tisto pot, kakor jo je hodila pred leti radikalna stranka, iz katere se je stvorilo toliko skupin in skupinic, da se nihče več ni mogel spoznati. Medtem ko sedaj radikali poskušajo svoje vrste skleniti in se strniti pod okriljem ene stranke, pa gre demokratska stranka v razsulo. Kam se bodo opredelile srbske volilske množice, pa bodo najbolje pokazale volitve, kadar bodo razpisane. Doslej je imela radikalna stranka mnogo več zaslombe kakor pa ostale srbske stranke. Podoben razkroj pa se opaža tudi pri zemljoradnikih, čim je bil zapustil politično pozornico njihov voditelj Joca Jovanovič.

Banska oblast v Zagrebu je v zadnjem času prepovedala več letakov in brošur. Tako je bil na primer prepovedan letak, ki ga je izdala socialistična organizacija na Hrvaškem, kmalu nato pa tudi letak, ki ga je izdala organizacija političnih obsojencev in kaznjencev. Doslej se je namreč vedno slišalo, da je ta slednja organizacija pravoverno hrvaška, saj so bili njeni člani dr. Maček, dr. Krnjevič, inž. Košutič in drugi nekoč preganjani veljaki sedanje Hrvaške. Vsebina prepovedanega letaka ni znana, zato ni mogoče reči, zakaj je bil tudi zaplenjen.

Novo ponarejalsko tolpo je prijela belgrajska policija pred dnevi. Grešniki so sami tujci, večinoma Judje, ki so se bavili s ponarejanjem potnih listov, katere so za drag denar dobavljali beguncem, ki niso imeli pri nas dovoljenja za bivanje, obenem pa so jim s ponarejenimi potnimi listi omogočali odhod v tujino. Glavni ponarejalec Preiss je prepotoval mnogo sveta in povsod nakupil veliko število raznih kolkov. Tako je mogel z izvirnimi kolki opremiti ponarejene potne liste Madžarske, Finske, Holandije in naše države. Po svojih prijateljih si je zagotovil odjemalce, ki so plačevali za potni list po 50.000 dinarjev. Posel je šel v klasje, dokler ni nazadnje policija prišla zločinu na sled. Policija je bila že slišala, da se nekaj takega dogaja, obrniti pa se ni vedela kam. Šele neki oprezni begunec ji je nehote pokazal pot. Mož je bil prišel na policijo poizvedovat, če se bavi človek s takim in takim imenom s poštenimi posli. Na policiji o dotičnem niso imeli nič slabega napisano, toda detektiv je takoj sledil beguncu v hotel, kjer se je sestal s Preissom. Detektiv se je potem sam izdajal za begunca in svojo vlogo sijajno igral. Tako je bila ponarejalska družba razkrinkana in prijeta. Pri zločincih so dobili veliko tujih valut, največ pa poljskih zlotov. Trije med njimi so Judje. Tako se je ponovila podobna zgodba, kakor jo je belgrajska policija odkrila lani jeseni, ko je druga skupina pribeglih Judov goljufala na podoben način.

40.000 dinarjev nagrade je dal tovarnar Ruff iz Subotice policijskim uradnikom in agentom, ki so izsledili vlomilce v njegovo tovarno. Vlomilci so bili odpeljali blagajno, ki je bilo v njej 300.000 din gotovine in za čez dva milijona dinarjev vložnih knjižic in raznih vrednostnih papirjev. Tovarnar je bil sprva obljubil nagrado 10 jurjev, ker so pa policaji hitro izsledili vlomilce in pri njih našli še ves denar, je pa nagrado povišal na 40.000 din.

Zaradi mladega dekleta je tekla kri v Vitaku pri Kosovski Mitrovici. Kmet Mladen Valjarevič se je zaljubil v 16 letno Draginjo Krstič. Ko je prosil za njeno roko, ga je oče odbil, češ, da ima še starejšo hčerko, ki jo hoče oddati prej, preden bo privolil v možitev Draginje. Proti očetovi odločitvi pa je bila hči. Domenila se je z Milanom, da bo pobegnila od doma, fant pa naj vse pripravi za svatbo. Tako se je tudi zgodilo. Ko pa je njen oče opazil, da je pobegnila, je zbral svoje sorodnike in odšel na fantov dom. Oboroženi nepoklicani gostje so vdrli v hišo ravno sredi svatbe. Začelo je pokati, dokler nista padla dva mrtva, ki sta hotela obraniti ženina pred razsrjenimi napadalci.

Nekega brezposelnega delavca je ustrelil policijski stražnik v Splitu. S tem v zvezi so se raznesle najbolj različne vesti in zato je policija izdala uradno sporočilo, v katerem pravi, da je kritičnega večera zaradi izgredov v gostilni policaj aretiral brezposelnega delavca Bruna Vuljanoviča, katerega so imeli na policiji zapisanega kot prepirljivca in pretepača. Ko ga je stražnik peljal proti policiji, mu je Vuljanovič ušel. Kmalu nato pa je ubežnika zalotil drug stražnik. Vuljanovič pa je stražnika premikastil in pobegnil. Ker se pa na ponovne pozive ni hotel ustaviti, je policaj streljal in ga ranil. Zaradi dobljene rane je delavec v bolnišnici umrl.

Silno strogo sta bila obsojena dva zločinca, ki sta sodelovala pri umoru orožniškega narednika, ko je opravljal svojo službo. Narednik Galuna je prišel v neko gostilno v Šabcu najavit policijsko uro. Ker se gostje niso takoj odstranili, jih je pozval ponovno. Tako pa je prišel v spor s kmetoma Vujevičem in Carkičem, ki nista hotela iz gostilne. V jezi je Vujevič pograbil dolg nož in z njim zaklal orožnika. Prišel je zato pred sodnike in z njim tovariš, ki mu je za umor posodil nož, kajti obtožen je bil po zakonu o zaščiti javne varnosti. Prav zato, ker je bil Vujevič mladoleten, je bil obsojen na dosmrtno ječo, njegov tovariš pa na dvajset let ječa.

Dramatičen konflikt v srcu mlade žene, ruske emigrantke, ko je po dolgih letih zopet srečala svojega prvega moža, o katerem je mislila, da že dolgo ni več med živimi. Pretresljiva usoda ruskih beguncev, ki so morali po revoluciji zapustiti domovino in se znašli v tujini brez sredstev, brez doma . . . Ruske in kozaške narodne pesmi v sijajni interpretaciji velike umetnice MARINE SCHUBERTOVE

Käthe Nagy in **Jean Murat** v krasnem franc. filmu »Nuits de Princes«
Ljubezen velikega kneza

Danes premiera!
KINO UNION, telefon 22-21
Ob 16., 19. in 21. uri. - Sodelujejo še Fernand Faber, René Lefevre, Alcover in dr.

Mariborski trgovec - obsojen v Nemčiji zaradi deviznih prestopkov na 2 leti ječe

Maribor, 6. marca.

Znano je, kako so Nemci silno strogi pri vsakem prestopku svojih zapletenih deviznih predpisov. Ta strogost je za nje prav umestna, saj se da samo na ta način doseči, da predstavlja danes nemška valuta, ki nima dejansko nobenega kritja, vsaj za obrobne nemške sosede še neko vrednost, dočim jo je seveda na velikih inozemskih borzah že zdavnaj izgubila. Vso strogost nemških deviznih zakonov občutijo brez izjeme tudi inozemci, če se zoper te predpise pregrešijo. Na drugi strani pa so seveda taki prestopki silno vabljivi, saj obetajo v slučaju, da se posrečijo, lep dobiček. Ni čuda, če cvete podtalno trgovanje in nakazovanje z nemško valuto zlasti pri nas na severni meji, kjer so nekateri s tem postali prav bogati ljudje. Drugi pa so zopet imeli smolo, da so končno le prišli v klešče nemških oblastev ter so svojo drznost prav drago plačali.

Med te spada tudi znani mariborski trgovec Ivan Pečar, ki ima v Gosposki ulici veliko drogerijo. O njem se je v Mariboru že dolgo šušljalo, da se s takimi posli peča. Pogosto je potoval čez mejo, kar je vzbujalo še večji sum. Ni čuda, če so tudi nemške oblasti, postale nanj pozorne. Ko je lani meseca julija Pečar spet potoval na Dunaj, so ga ves čas potovanja opazovali organi nemške tajne policije. Dne 24. julija, ko je po njihovih ugotovitvah napočil ugoden trenutek, so ga na Dunaju aretirali. Ko je potoval iz Maribor, je imel pri sebi samo 10 nemških mark v gotovini in kreditno pismo na manjšo vsoto, kakor je to dovoljeno pri medsebojnem osebnem prometu. Ko pa so ga na Dunaju aretirali, so našli pri njem naenkrat 4600 mark v gotovini. S tem je bil podan dokaz, da si je te marke preskrbel na nedovoljen način po tako imenovanem »zasebnem kliringu«, ki je nekaj časa med Mariborom in Dunajem sijajno funkcioniral. Ugotovilo se je nadalje pri aretaciji Pečarja, da je hotel te marke spraviti na Češko, kar je spet prepovedano, povrhu pa so poizvedbe pokazale, da se je Pečar tudi pri prejšnjih svojih potovanjih bavil s sličnimi transakcijami. V Mariboru je plačal marke v dinarjih, seveda dosti ceneje, kakor znaša službeni kurz, za ta denar je potem dobil šifrirano nakaznico, s katero je na Dunaju pri zasebnikih dvignil nemške marke. Nemške oblasti so ugotovile takšne transakcije za skupno 16.000 mark.

Pečarja so vtaknili v zapor ter se o njegovi usodi dolgo časa ni ničesar vedelo. V Mariboru se je večkrat začelo govoriti, da je obsojen na dolgotrajno ječo, kakor pa se je sedaj izkazalo, so bile te govorice prezgodnje in tudi pretirane. Kajti sodba je bila izrečena šele sedaj ter so jo nemški listi pred nekaj dnevi objavili. Pečar je prišel pretekli torek pred deželno sodišče v Gradcu ter je bil obsojen na 18 mesecev ječe ter na plačilo globe 20.000 mark (po oficielnem kurzu 1 marka = 17.50 din, znaša globa okrog 350.000 din), ali pa v slučaju neizterljivosti na nadaljnjih 6 mesecev ječe. Ker je malo verjetno, da bi hotel tako ogromno globo plačati, še manj pa, da bi naše oblasti dovolile, da se ta vsota odnese v sosednjo državo ter se tam potem plača za obsojenca kazen, bo znašala ječa za trgovca Pečarja 24 mesecev ali 2 leti.

Nevarna vlomilska tolpa pod ključem

Zlikovci so strahovali Pobrežje in Tezno in izvršili več vlomov

Maribor, 6. marca.

Tezenski orožniki so sedaj spravili na varno tri vlomilce, ki so jim že dolgo časa povzročali veliko jeze in potov. Na njihov račun gredo namreč številni vlomi, ki so jih izvršili na Teznem in na Pobrežju tako spretno, da storilce ni bilo mogoče izslediti. Nazadnje pa jih je spravila za zapahe prevelika predrznost in pohlepnost. Te dni je bila izvršena tatvina v Ljubljanski ulici v Mariboru in sicer so odnesli tatovi 48 železnih sponk ter nekaj tesarskega in zidarskega orodja v skupni vrednosti 300 din. Zidarski delovodja Kotnik je ta vlom prijavil tudi orožnikom na Teznem, kjer ima mariborski trgovec Gustinčič nakupovalnico za staro železje. Orožniki so obvestili lastnika nakupovalnice, naj jim sporoči, kadar bo tat prišel prodajat sponke. Res sta kmalu potem pripeljala dva moška v trgovino razno staro železje, med katerim so bili tudi na stavbi ukradeni predmeti. Takoj so bili obveščeni o tem orožniki, ki so prišli v trgovino ter so tam še oba prodajalca zasačili. Bila sta to 18 letni Josip Fornazarič iz Tržaške ceste ter 35 letni Pavel Kete s Pobrežja. Ta dva sta nato izdala še tretjega kompanjona, 18 letnega Valterja Likavca s Tržaške ceste. Sedaj se je začela odmotati skrivnost številnih vlomov in tatvin, ki so se zadnje mesece dogajali na Teznem in na Pobrežju. Tako se je ugotovilo, da je ta trojica pokradla z dvorišča topilnice Jugometra na Teznem v večkratnih presledkih 600 kg vlitega železa v vrednosti 3500 din. V noči od 14. na 15. decembra so odnesli iz podružnice mesarskega mojstra Smodeja na Pobrežju 150 kg slanine, veliko klobas in mesa v skupni vrednosti 2300 din. To podružnico pa so bili obiskali tudi že v noči od 31. marca na 1. aprila lanskega leta ter so takrat odnesli iz nje za 3000 din mesnih izdelkov. Najbrže pa imajo na vesti še nekatere druge vlome, ki so se dogodili na Pobrežju ter v okoliških vaseh, katere pa zaenkrat še odločno zanikajo. Vse tri prepredene ptiče so orožniki izročili v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Tretja številka ‚Obiska'

Vedno lepše in vedno uspešnejše se uveljavlja ilustrirani družinski mesečnik »Obisk«, ki je začel izhajati letošnje leto ter si je že doslej pridobil simpatije povsod. Po opremi, po vsestranski, zanimivi, pisani in sodobni vsebini je ta naš mesečnik že doslej dokazal, da ga mirno lahko vzporedimo z najboljšimi in najlepše opremljenimi tujimi magazini, pred katerimi pa ima še to prednost, da zna aktualne stvari priobčevati v kramljajoči, poljudni obliki, ne da bi pri tem količkaj stopal z gladine, ki je za resnost in dostojnost potrebna. Ta način najbolj odgovarja zunanjemu okusu in dojemanju in ta način je tudi dosegel, da je »Obisk« doslej že dobil toliko naročnikov in prijateljev in da to število stalno in naglo narašča. (Naročnina stane 72 dinarjev letno, »Obisk« se naroča v trgovini Ničman, Ljubljana.)

Tretja številka revije ima na naslovni strani v bakrotisku prekrasen posnetek plesalcev Pina in Pije Mlakar v njunem zadnjem delu »Lok«. Druga stran ima umetniški pomladanski, velikonočni motiv. Na predzadnji strani ovitka so odlični posnetki iz dveh filmov, na zadnji strani pa krasen otroški motiv — vse pomladansko. Barvna priloga nam predstavlja tokrat M. Gasparijevo »Cvetno nedeljo«. Razen tega pa so v reviji še štiri strani fotografij v bakrotisku (vsega skupaj tedaj osem strani bakrotiska). Na fotografskih straneh v sredini srečamo prizore z nedavne balkanske konference, zračni posnetek Siegfridove linije, kakor so ga posneli angleški letalci, izredno zanimive slike o svetovni razstavi, ki bo leta 1942 v Rimu, in pa nagrajene slike naših fotografov, fotografije, ki so dobile prve nagrade na nedavnih mednarodnih natečajih.

Pa tudi med *berivom* najdemo na šest in štiridesetih straneh prav na vsaki od teh strani najmanj po eno fotografijo ali ilustracijo, da predstavlja revija popoln slikan prerez sveta v mesecu dni. Na prvi strani je izčrpen kulturni koledar (ob vsakokratnem mesečnem koledarju). Z uvedbo koledarja prinaša revija v našo književnost novost, da je literatu mesečnik in koledar. Na drugi strani na zanimiv način J. D. obuja v značilnih anekdotah svoje spomine na srečanja z Ivanom Cankarjem. Ti spomini kažejo velikega umetnika v preprosti, toda globoko človeški in značilni luči. Pina Mlakarja je članek »Lok«, v katerem plesalec govori o svoji najnovejši plesni mojstrovini. Janez Jalen objavlja toplo pisano črtico »Cvet«. Sledi nadaljevanje ilustriranega romana »Juarez in Maksimilijan«. Humoresko o »treh čudežnih zdravnikih« je prispeval Jumbo. Niko Kuret priobčuje nadaljevanje »Šembilijinih bukev«, ljudskega rokopisa, ki ga ilustrira naš odlični slikar Slavko Pengov. Zanimivo je poglavje o »živih svetilkah«, v katerem se seznanimo s skrivnostmi svetlečih živih bitij. J. Schweiger priobčuje pisan sestavek »Poznate grbe slovenskih mest?« Juvan govori o »Pomladi na oknih«. Publicist Ruda Jurčec nadaljuje svoj tehtni pregled »Svet v mesecu dni vojne«. O »Razvoju državnega poseganja v gospodarsko življenje« razmotriva dr. C. Žebot. Odlična je ilustrirana modna in gospodinjska rubrika, zanimiv je kotiček za najmlajše, šahiste bo zanimal »Šah«, razvedrila željnega »Uganke prevejanke« ter napete »Skrivnosti Scotland Yarda« in pa kotiček »Smejmo se!«

Poleg *knjižnih nagrad*, ki jih je »Obisk« razpisal že zadnjič, razpisuje s to številko še *100 novih dragocenih nagrad* za prijatelje »Obiska«, ki bodo postali *do 5. maja 1940* naročniki ter bodo do tega dne plačali naročnino. Med temi nagradami so petelektronski radijski aparat, moška in ženska kolesa, ure, jedilni servis, damske torbice, dragocena polnilna peresa, leposlovne in druge knjige itd., itd.

Tihotapci skačejo iz vlaka

Maribor, 6. marca.

Kljub temu, da je jugoslovansko-nemška meja zadnje čase zelo strogo zaprta in da je tihotapstvo po običajnih poteh zaradi visokega snega zelo ovirano, se vendar razvija kljub vsem zaprekam. Samo da si tihotapci poiščejo pač druge poti in načine, da spravijo svojo robo na našo stran meje. Te dni so zasačili na takšni poti dva tihotapca, ki sta prinesla iz Nemčije veliko dragega tihotapskega blaga. Finačni stražnik, ki spremlja vsak tovorni vlak od Št. Ilja do Maribora, je opazil, kako sta skočila dva moška z vlaka, ko je počasi vozil v hrib proti tunelu v Košakih. Oba moška sta imela nahrbtnike. Ko se je vlak v Mariboru ustavil, je stražnik takoj telefoniral orožnikom v Košakih, ki so poslali na tamošnje mesto posebno patruljo. Ta je srečala že na cesti dva moža, ki sta nosila nahrbtnike ter ju ustavila. Moža sta se predstavljala kot nedolžna viničarja, ki gresta v mesto, pa so ju le povabili na orožniško postajo ter preiskali. Eden je imel v nahrbtniku 28 vžigalnikov in 90 zavojev igralnih kart, drugi pa 8 in pol kilograma saharina. Eden se je pisal Konrad Podgornik iz Maribora, drugi pa Anton Lubša iz Hajdine. Oba sta se zagovarjala, da sta to robo kupila v Št. Ilju od nekega Žagarja, ki živi v Nemčiji, pa jima je blago prinesel čez mejo na našo stran, toda našle so se priče, ki so izjavile, ki so oba videle v Nemčiji in sicer v Špilju, kjer sta navedeno blago pri svojih zaupnikih kupila.

Objava vojnega razporeda v Mariboru

Vojaški oddelek mestnega poglavarstva v Mariboru razglaša, da se vrši razglasitev obvezniškega razporeda dne 10. marca 1940 od 7 zjutraj nepretrgoma do 6 zvečer v telovadnici I. meščanske dekliške šole (Slomškova šola), Miklošičeva cesta št. 1. Razglasitve se morajo udeležiti vsi vojaški obvezniki, rojeni leta 1890 do vključno 1919, ki so vojaško pristojni v mesto Maribor in bivajo v mestu. Vsak obveznik naj prinese s seboj vojaško knjižico (ispravo). Razglasitve vojnega razporeda se morajo udeležiti tudi vsi v Mariboru bivajoči lastniki konj in prevoznih sredstev.

Pripominjamo, da so od te dolžnosti izvzeti: 1. v Mariboru bivajoči obvezniki, ki niso pristojni v Maribor, ampak pripadajo v pogledu vojaške pristojnosti drugim občinam; 2. rezervni in upokojeni častniki naše armade; 3. vsi duhovniki in 3. vsi stalno in začasno nesposobni vojaški obvezniki.

Strašen samomor

Maribor, 7. marca.

V Partinju, občina Sv. Jurij v Slov. goricah, se je pripetil strašen način samomora. Tamošnji ugledni 60 letni posestnik Franc Lorber je že dolgo pripovedoval, da si bo sam končal življenje. Zadnje dneve je močno pil in sicer samo šmarnico. V torek zvečer se je spet opijanil, potem pa je vzel lovsko puško ter se ustrelil v usta. Strel mu je raznesel polovico glave ter ga usmrtil.

Vremensko poročilo »Slovenskega doma«

Kraj	Barometersko stanje	Temperatura v C: največja	Temperatura v C: najmanjša	Relativna vlaga v %	Oblačnost od 10	Veter (smer, jakost)	Padavine: m/m	Padavine: vrsta
Ljubljana	758·4	7·0	-4·5	69	8	SE_1	—	—
Maribor	759·2	3·4	-9·[illegible]	80	10	NE_1	1·0	sneg
Zagreb	756·2	4·0	0·0	80	2	WSW_1	1·[illegible]	dež
Belgrad	756·6	3·0	-1·0	90	1	SSW_1	2·0	dež
Sarajevo	757·6	6·0	-7·0	9[illegible]	10	0	4·0	dež
Vis	751·[illegible]	7·0	2·0	90	10	ENE_1	—	—
Split	751·4	11·0	2·0	8[illegible]	10	NE_7	·1	dež
Kumbor	756·6	9·0	11·0	60	10	S_3	—	—
Rab	754·2	7·0	2·0	40	10	NE_8	4·0	dež
Dubrovnik	749·4	12·0	8·0	60	10	NE_3	—	—

Vrem. napoved: Spremenljivo, deloma jasno in zmerno mrzlo vreme. Najnižja toplota zraka na letališču —6.5° C.

Koledar

Danes, četrtek, 7. marca: Tomaž.
Jutri, petek, 8. marca: Julijan:

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62; mr. Gartus, Moste, Zaloška c. 47.

Prešernov Sonetni venec se bo ponovil pod vodstvom ravnatelja Poliča z istimi solisti, zborom in orkestrom, kakor pri krstni izvedbi, in sicer v petek, dne 8. t. m. ob pol 7 zvečer v veliki Unionski dvorani. Škerjančeva kantata na tekst Prešernovega Sonetnega venca je najpomembnejše delo naše novejše glasbene literature, ki je napisano za soli, zbor in orkester. Zbori, ki so večino pisani a capella, so v istem slogu, kakor je svoječasno pisal za zbor naš slavni rojak Jakob Gallus. Orkester nima podrejene, temveč važno vlogo, posebno lepe so njegove medigre, ki vežejo posamezne sonete. Najtežjo in največjo vlogo imajo solisti. Prepričani smo, da bo ponovitev odlično uspela in vabimo vse, ki se zanimajo za to umetnino, da posetijo petkov koncert Glasbene Matice v največjem številu. Cene sedežem so znatno znižane, in sicer od 25 do 10 din. Stojišča so že vsa razprodana. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice. Opozarjamo pa na začetek ob pol 7.

Za Julijsko krajino. Opozarjamo vse naše čitatelje iz Julijske krajine, da se dobi knjiga Arčon Evgen: »Kako gojimo breskve« tudi v goriških knjigarnah. Stane samo 3 lire.

V petek, dne 15. t. m. bomo imeli zopet prvovrstni umetniški užitek, in sicer na koncertu godalnega kvarteta Poltronieri iz Milana. Ta kvartet je najodličnejši italijanski godalni kvartet in njegov primarij, znameniti violniski virtuoz. Igrali bodo Mozartov, Pick-Mangiallijev in Ravelov kvartet. Predprodaja od sobote dalje v knjigarni Glasbene Matice.

Združenje jugoslovanskih inženirjev in arhitektov — sekcija Ljubljana, opozarja svoje člane na 21. redni letni občni zbor, ki bo v soboto, dne 9. marca ob pol 20 v društveni predavalnici na Kongresnem trgu 1-II. (poslopje Kazine) in vabi na udeležbo. Na sporedu je med drugim izprememba društvenih pravil in poslovnika ter njih prilagoditev pravilom in poslovnikom Zveze inženirskih društev kraljevine Jugoslavije ter je zategadelj udeležba dolžnost.

V filozofskem društvu bo predaval danes nestor srbske filozofije, član »Srbske akademije znanosti in umetnosti« in upokojeni vseučiliški profesor **dr. Branislav Petronijevič** o temi »Moj filozofski sistem«. Predavanje bo v predavalnici mineraloškega instituta ob 18. K zanimivemu predavanju vljudno vabljeni. Odbor.

Razstava slik Matije Jame v Jakopičevem paviljonu ostane odprta dnevno od 9. do 6. ure.

O knjižici Arčon E.: Kako gojimo breskve po sodobnih navodilih, je najmerodajnejši slovenski sadjarski strokovnjak, g. prof. Josip Priol, ravnatelj ban. vinarske in sadjarske šole v Mariboru zapisal sledečo oceno: »Knjižica je pisana nadvse poljudno, brez nepotrebne teoretične navlake in bo odličen kažipot za gojitelje breskev — to in onstran meje. Ponosen sem na svojega bivšega učenca g. Arčona, ki se je po dokončani vinarski in sadjarski šoli izpolnjeval marljivo v teoriji in praksi ter je obogatil našo sadjarsko književnost s to lepo publikacijo, za katero mu bodo naši sadjarji gotovo zelo hvaležni.« — Knjižico dobite v vsaki knjigarni (tudi na Primorskem!) za 6 din. Kupite jo čimprej, ker vam bo v korist!

Ljubljansko gledališče

DRAMA. — Začetek ob 20.

Četrtek, 7. marca: »Asmodej«. Red četrtek.
Petek, 8. marca, ob 15: »Profesor Klepec«. Izven. Predstava po globoko znižanih cenah od 14 din navzdol. Ob 20: »Literarni večer hrvatskih književnikov«. Izv.
Sobota, 9. marca: »Žene na Niskavuoriju«. Izven. Globoko znižane cene od 16 din navzdol. (25. predstava.)
Nedelja, 10. marca ob 15: «Rdeče rože«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20: «Praznik cvetočih češenj«. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol.

OPERA. — Začetek ob 20.

Četrtek, 7. marca: «Rusalka«. Red A
Petek, 8 marca: zaprto.
Sobota, 9. marca ob 10: «Obuti maček«. Izven. Gostovanje Dječjega carstva iz Zagreba. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 20: «Balet Hrestač«. Izven. Gostovanje Anta Marušiča.
Nedelja, 10. marca ob pol 11: «Pepelka«. Izven. Gostovanje Dječjega carstva iz Zagreba. Znižane cene od 30 din navzdol. Ob 15 «Tosca«. Izven. Gostovanje Vere Majdičeve in Borisa Popova. Ob 20: «Figarova svatba«. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 7. marca ob 20: «Vdova Rošlinka«. Red B.
Petek, 8. marca: Zaprto.
Sobota, 9. marca, ob 20: «Kovarstvo in ljubezen«. Red A.

Od 3. septembra do 3. marca

Pregled najvažnejših dogodkov v šestih mesecih vojne

Tretjega marca je poteklo šest mesecev, kar se je začela nova evropska vojna med Nemčijo na eni ter med francoskim in angleškim svetovnim cesarstvom na drugi strani. Najvažnejši dogodki v tej, na videz nerazgibani vojni so bili:

V septembru:

1. Nemška vojska napade Poljsko. Anglija in Francija razglasita splošno mobilizacijo. Angleška vlada opomni Nemčijo, naj preneha z vsemi sovražnimi akcijami proti Poljski, če ne bo angleška vlada izpolnila svoje obveznosti. Enako izjavo da francoska vlada.
3. Ob 11. dopoldne napove vojno Nemčiji Anglija, ob 17 pa Francija, ponoči Avstralija.
4. Nemška podmornica torpedira potniški parnik «Athenio«.
   Angleško letalstvo bombardira Kiel.
5. Prvi alarm o prihodu tujih letal v Pariz.
6. Francoska vojska udere čez nemško mejo.
   Egipt pretrga diplomatske zveze z Nemčijo.
   Južno-afriška republika napove vojno Nemčiji.
12. Prve angleške čete pridejo v Francijo.
13. Prva seja zavezniškega vrhovnega vojnega sveta «nekje v Franciji«.
17. Sovjetska vojska skoči v hrbet Poljakom.
21. Desničarji ubijejo predsednika romunske vlade Calinesca.
    Prvi sporazum o novi meji med Nemci in Sovjeti na Poljskem.
22. Druga seja vrhovnega zavezniškega vojnega sveta v Londonu. Popolen sporazum o vojnem sodelovanju med Anglijo in Francijo.
23. Avstralska vlada sklene poslati vojsko v Evropo.
28. Goreča in razrušena Varšava se po junaški obrambi uda Nemcem.
    Estonija mora podpisati «nenapadalno« pogodbo s Sovjeti in prepustiti boljševikom svoja pristanišča ter letališča.

V oktobru:

2. Prva razprava o nevtralnosti Združenih držav v ameriškem senatu.
4. Vseameriška konferenca v Panami sklene določiti pomorski varnostni pas vzdolž ameriške celine.
5. Nemška vojska vkoraka v uničeno poljsko prestolnico.
   Letonska mora tudi podpisati pogodbo s Sovjeti.
8. Finska vlada pošlje prvič svojega zastopnika na pogajanja v Moskvo. Tudi od Finske zahtevajo Sovjeti «nenapadalno pogodbo«.
10. Litva mora podpisati pogodbo s Sovjeti, vse baltiške države so postale boljševiški protektorat.
14. Angleška bojna ladja «Royal Oak« torpedirana in potopljena v zalivu Scapa Flow.
16. Nemški napad na škotsko luko Firth of Forth.
18. Posvet severnih evropskih držav v Stockholmu.
    Angleška vojska zasede določene postojanke na francoskem bojišču.
19. Podpis vojaške zveze med Anglijo, Francijo in Turčijo.
26. Prva okrožnica papeža Pija XII., ki obsodi poganski nacionalizem in boljševizem kot krivca sedanje vojne.
27. Ameriški senat sprejme z veliko večino spremembo nevtralnostnega zakona, ki bo omogočila Angliji in Franciji nakup orožja in vsega potrebnega v Ameriki.
28. Velike demonstracije proti Nemčiji v Pragi na dan češke neodvisnosti.

V novembru:

6. 9 francoskih lovskih letal se spusti v boj s 27 nemškimi letali, jih zbije 9, ostale požene v beg.
7. Belgijski kralj in holandska kraljica se po sestanku v Haagu ponudita za posredovanje med vojskujočimi se državami.
8. Nemška vojska se zbira na belgijsko-holandski meji, kar povzroči veliko razburjenje v obeh državah.
   Ponesrečen atentat na Hitlerja v Münchenu.
13. Siloviti poboji v Pragi, kjer je na stotine Čehov, zlasti študentov postreljenih, na tisoče pa poslanih v koncentracijska taborišča. Predsednik protektorata dr. Hacha interniran na Hradčanih.
17. Tretja seja zavezniškega vrhovnega vojnega sveta.
18. Nemška podmornica potopi holandski potniški parnik «Simon Bolivar« pri čemer izgubi življenje veliko ljudi.
    V Pragi razglašeno vojno stanje.
21. Anglija in Francija razglasita popolno blokado nad Nemčijo.
22. Nemčija napove brezobzirno vojno z minami.
28. Po daljših pogajanjih Sovjeti nenadno odpovedo nenapadalno pogodbo s Finsko.
29. Amerika posreduje med Finsko in Rusijo.
30. Boljševiška vojska brez napovedi napade Fince s kopnega, z morja in iz zraka.

V decembru:

1. Ustanovitev obrambne vlade na Finskem.
   Boljševiki postavijo v Terijokiju rdečo finsko vlado, katere predsednika Kuusinena so privlekli iz Moskve.
   Švedska razglasi svojo popolno nevtralnost.
3. Angleški polet nad nemški utrjeni otok Helgoland.
4. Angleški kralj obišče francosko bojišče.
   Pogodba o popolnem denarnem sodelovanju med Anglijo in Francijo.
9. Svet Zveze narodov se na prošnjo Finske snide v Ženevi.
13. Angleške male križarke «Ajax«, «Achiles« in «Exeter« napadejo ob urugvajski obali nemško križarko «Admiral Graf von Spee« in jo hudo poškodujejo, da se mora umakniti v Montevideo.
14. Zaradi napada na Finsko, je Sovjetska Rusija izključena iz Zveze narodov.
17. «Admiral Graf von Spee« se na Hitlerjevo povelje sam potopi pred Montevideom.
    Velika letalska bitka med Angleži in Nemci nad Helgolandom. Več angleških letal je uničenih.
    Četrta seja zavezniškega vrhovnega vojnega sveta.
19. Prva kanadska divizija se nemoteno izkrca v Angliji.
24. Papež o božičnem nagovoru obsodi napadalce. Predsednik Roosevelt imenuje osebnega zastopnika pri Sv. Stolici.
26. Prvi oddelek avstralskega letalstva dospe v Anglijo.
27. Sovjetske izgube na Finskem znašajo do tega dne 30.000 mož.

V januarju:

1. Drugi oddelek kanadskih čet pride v Anglijo.
2. Francija in Anglija skleneta dejansko podpreti Fince.
4. Maršal Göring je imenovan za vrhovnega voditelja nemškega vojnega gospodarstva.
6. Angleški vojni minister Hore Belisha mora odstopiti.
7. Konec madžarsko-italijanskih posvetov v Benetkah. Italija prevzame poroštvo za madžarske meje proti Sovjetom.
8. Velika finska zmaga pri Suomusalmiju.
10. 18 držav sklene na prošnjo ZN pomagati Fincem.
18. Nov sporazum za sodelovanje med Anglijo in Francijo pri preskrbi s surovinami in v industriji.
21. Angleški mornariški minister Churchill grozi nevtralcem in zahteva, naj nevtralne države pomagajo Angliji in Franciji proti Nemcem.
22. Vatikanski radio začne dajati pretresljiva poročila o mučeništvu Poljske in o strašnem položaju Poljakov v zasedenih krajih.

V februarju:

2. Začetek balkanske konference v Belgradu.
   Silen pritisk vojskujočih se držav na Balkansko zvezo.
9. Združene države naznanijo, da bo v Evropo odpotoval posebni Rooseveltov odposlanec Sumner Welles. Ves svet vidi v tem poskus posredovanja Amerike za mir.
10. Po prvi tajni seji francoske poslanske zbornice dobi vlada soglasno zaupnico.
12. 30.000 mož avstralske in novozelandske vojske se pripelje v Egipt. Največji skupni prevoz vojaštva po morju v zgodovini.
14. Anglija dovoli svojim državljanom vpisovati se v finske prostovoljce.
16. Angleški rušilec «Cossac« napade v norveških obrežnih vodah nemško pomožno vojno ladjo «Altmark« in reši z nje 299 ujetih angleških mornarjev.
19. Na finsko prošnjo za pomoč švedski kralj še enkrat razglasi popolno nevtralnost svoje države.
25. Finci, ki so v treh mesecih vojne uničili blizu 300.000 sovjetskih vojakov, se po silnem pritisku umaknejo na nove utrjene črte za Viborgom.

V marcu:

1. Francija sklene uvesti nakaznice za živež in izda obsežne omejitve glede prehrane.
2. Hitler sprejme Rooseveltovega odposlanca Wellesa.
   Anglija in Francija skleneta poostriti blokado nad nemškim izvozom in jo razširiti tudi na italijanske in ameriške ladje.
3. Vesti o mirovnih pogajanjih med Finsko in Sovjeti na posredovanje Nemčije in Švedske ko bi padel Viborg.

Tornado, ki je divjal po mestu Albany v državici Georgia (USA) je porušil tri sklade hiš v mestnem stanovanjskem delu in dvanajst skladov v trgovskem mestu. Mrtvih je bilo 27 oseb

Kdo so vse prostovoljci na Finskem

Med britanskimi prostovoljci, ki odhajajo na Finsko, je tudi sin pokojnega lorda Jellicoa, britanskega admirala in poveljnika angleške mornarice v znameniti pomorski bitki pri Jütlandu, ko je bila v svetovni vojni uničena nemška mornarica. Prav tako je v prostovoljski legiji sin znamenitega tečajnega raziskovalca kapitana Scotta in nekaj bivših članov ekspedicije, ki se je skušala povzpeti na Mount Everest. Vsi ti prostovoljci so izurjeni smučarji.

Poljski prapor (4. poljskega strelskega polka), ki je zdaj razstavljen v Berlinu

Angleške izgube v dosedanji vojni

Angleško ministrstvo za informacije je izdalo poročilo o šestih mesecih vojne. Glasi se:

Vojna na morju: Angleška trgovinska mornarica je izgubila skupno 159 ladij s tonažo 597.400 ton od skupnih 21 milijonov ton. Če upoštevamo nove in zajete ladje, potem znaša čista izguba samo 200.000 ton. Na drugi strani je bilo zajetih 23 nemških ladij s skupno 98.298 ton, potopljenih pa je bilo, oziroma so nemške posadke same potopile 28 ladij s skupno tonažo 152.891 ton. Sedaj je v nevtralnih lukah 29% vse nemške trgovinske mornarice. Te ladje ne morejo odpluti. Potopljenih je bilo najmanj 35 nemških podmornic od 70, kolikor jih je bilo ob začetku vojne. Do 21. februarja je v oboroženem spremstvu plulo 10.075 angleških, zavezniških in nevtralnih ladij. V spremstvu je bilo potopljenih 21 ladij. Iz angleških luk je izplulo skupno 50 milijonov ton ladij.

Vojna v zraku: Letala angleškega letalstva so izvedla nad Nemčijo čez 50 oglednih poletov, pri čemer niso vračunani poleti nad zahodnim bojiščem. Ob angleški obali so Nemci izgubili 43 letal, Angleži pa nobenega.

Domače bojišče: Do 31. januarja t. l. je bilo izvedenih naročil za topove, lahko orožje, municijo in eksplozive v vrednosti 200 milijonov funtov šterlingov (40 milijard din).

Obramba proti zračnim napadom: V službi pasivne obrambe proti zračnim napadom se je nahajalo 200.000 mož in žena, od časa do časa pa tudi en milijon mož in žena.

Vojska: Angleška vojska se je zvišala za 50%, na 1,250.000 mož.

Radio

Program radio Ljubljana

Četrtek, 7. marca: J Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Mojstri pevci (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Radij. šramel — 14 Poročila — 18 Vsakemu nekaj (Radij. orkester) — 18.40 Slovenščina za Slovence (dr. R. Kolarič) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura — 19.40 Objave — 19.50 Deset minut zabave — 20 Akad. pevski kvintet — 20.45 Reproduc. koncert simf. glasbe — 22 Napovedi, poročila — 22.15 V oddih igra Radijski orkester.

Drugi programi

Četrtek, 7. marca. Belgrad: 20 Humor, 21 Narodne pesmi — **Zagreb:** 20 Operna glasba, 20.30 Kvartet — **Bratislava:** 21 Orkestralni koncert — **Sofija:** 20.30 Vijolina — **Angleške postaje:** 20.30 Pevski koncert, 22.15 Baletna glasba — **Beromünster:** 20.45 Ork. konc. — **Budimpešta:** 22.10 Lahka glasba — **Bukarešta:** 20 Filharmonični koncert — **Francoske postaje:** 22 Sonate — **Trst-Milan:** 17.15 Vok. konc., 22.20 Klavir — **Rim-Bari** 21 Barilljijeva opera »Medosa« — **Florenca:** 20.30 Operetni koncert — **Sottens:** 21 Poljska glasba.

R. L. Stevenson:

Na Južnem morju

To stvar sem bil izvedel nekaj dni pozneje, ko sem se bil v grmovju sprehajal z zelo inteligentnim domačinom.

Bilo je tik pred poldnem nekega sivega, viharnega dne, in nemara da sem bil govoril nekoliko lahkomiselno.

Kar na lepem se je utrgal teman oblak med gorami, gozdovi so zaječali in zatrepetali, uvelo listje se je v jatah kakor roj metuljev pognalo skozi zrak — in moj tovariš je nenadoma, kar na lepem, obstal na mestu kakor ukopan.

Pojasnil mi je, da se boji, da se ne bi zdaj zdaj izpulila drevesa in zgrmela na tla. Komaj pa sva o tej stvari prenehala govoriti, je spet začel korakati sveže in čvrsto kakor poprej — ko da se ne bi bilo nič zgodilo.

Nekaj dni poprej je bil prišel sel s pismom iz Apije. Prav ob tistem času sem bil v grmovju — in sel je moral čakati na moj povratek in na moj odgovor.

Nisem še končal, ko mi je kar na lepem izbruhnil v glasne tožbe in jadikovanje, češ zdaj zdaj bo napočila tema in pot skozi gozd je tako grozno dolga.

Takšni so navadni ljudje.

Kakšni pa so poglavarji?

V skupini našega otočja prihajajo znamenja in omina v velikem, močnem toku. Ena reka skriva v sebi kri, v drugi so rdeče jegulje; neznano ribo je vrglo na naše obrežje in na njenih luskinah je bila napisana usodna beseda. Prav isto bi bili popolnoma lahko brali kje drugje, postavim v kakšni srednjeveški meniški kroniki.

Zdaj pa se pojavi sveža, hkratu moderna in polinezijska nota. Bogovi Upolnja in Sawaiija, naših obeh glavnih otokov, so pred nedavnim naskrivnem odigrali tekmo v krickettu. Od tega časa naprej pa vlada med njimi bojno stanje. Hrum bitke se včasih razlega vzdolž ob vsem obrežju. Neka ženska je videla nekega moškega, ki je priplaval z odprtega morja, zlezel na kopno in izginil v grmovje; prav zares da ni bil doma kar ona ve nadaleč in na široko od nikoder iz okolice ne, bil je — kakor so vedeli — eden od bogov, ki so se podajali tačas na svoje zborovanje.

Kar pa je pri vsej tej stvari vsekakor najbolj čudno, je tole: nekega havajskega misijonarja, ki je hkratu tudi zdravnik, je še prav pred nedavnim neko noč vzbudilo trkanje. Seveda to ni bilo ob času njegove ordinacije, vendarle pa se je končno le vzbudil ter je poslal nekoga, naj bi pogledal, kdo je. Ko je sluga pogledal skozi okno, je zagledal veliko množico ljudi, ki so bili vsi hudo ranjeni, nekateri so bili brez rok, brez nog, nekateri tudi brez glav, precej pa jih je bilo tudi ranjenih od strelnega orožja. Brez dvoma so bili to bogovi, ki so se pravkar vračali s svojega bojišča naravnost od spopada.

Te govorice imajo seveda svoj pomen; kaj lahko jih je izpeljati nazaj na politične nezadovoljneže in človek lahko v njih gleda znake bodočih nevarnosti. Če sem jih pretresal s te, povsem človeške plati, se mi tudi niso zdele povsem nedolžne in nenevarne. Osebe na višjih položajih pa so mi prav to njihovo duhovno plat predstavile z njene skrivne plati.

Najboljše bi se nemara dala različna gledišča in stališča Polinezijca označiti z dvema vezanima slučajema.

Nekoč sem stanoval v neki vasi, katere imena se mi ne zdi navajati. Poglavar in njegova sestra sta bila povsem pametna, razumna človeka: plemenita in izredno spretna v družabnem razgovoru. Sestra je bila na vso moč religiozna, pridno je hodila v cerkev ter me vselej sproti obsipala z očitki, če me kdaj ni bilo k službi božji. Pozneje pa sem zvedel, da je na skrivaj malikovala morskega psa. Poglavar je bil neke vrste svobodomislec, prav gotovo pa toleranten, uvideven možak; razen tega je bil doma v številnih evropskih vedah in izurjenostih ter je imel celo nekakšno pasivno filozofsko ironijo. Prav v enaki meri bi se bil lahko nadejal kakšnega praznoverja pri Herbertu Spencerju.

Zdaj pride pa nadaljevanje. Po nedvomnih znakih sem bil opozorjen na to, da ljudi na pokopališču niso dovolj globoko pokopavali in zagrebali, in o tej reči sem govoril s svojim prijateljem kot s pristojno uradno osebo.

»Nekaj z Vašim pokopališčem ni v redu,« sem dejal. »Pobrigati se morate za to stvar, sicer bodo prišle kaj hude posledice.«

»Da ni v redu? Kaj neki bi to utegnilo biti?« je glasilo njegovo vprašanje, ki je razodevalo tako razburjenost, da me je resnično presenetilo.

»Če greste kakšen večer takole okrog devetih, se lahko o tem sami prepričate,« sem mu odgovoril.

Kar za dobršen korak ga je vrglo nazaj. »Prikazen!« je zavpil.

Kratko in malo, na vsem Južnem morju nihče nima pravice, da bi koga drugega obsipal z očitki. Naj bo kdo mešanec ali povsem črn, pobožen ali pregrešen, inteligenten ali neumen, vsi skupaj čvrsto verujejo na duhove, vsi navezavajo na svoje mlado krščanstvo žilav strah pred starimi otoškimi božanstvi.

Vzemimo na primer doživljaj Rua-a mariterangija z otoka Katiuja.

Rua-a mariterangi je potreboval nekaj pandan in je šel ponje na drugo plat otoka, na morsko obrežje, kjer so rasle v velikih množinah in zelo lepe.

Dan je bil povsem brezvetrn, zato se je Rua-a mariterangi močno začudil, ko je kar na lepem zaslišal v grmovju lomnjavo in hrum in kako je padlo veliko deblo. Tod se najbrž nekdo pripravlja, da si bo zgradil kanoe, si je mislil Rua-a materirangi in je stopil na rob gozda, da bi s svojim slučajnim sosedom spregovoril dve, tri besede, če bi ga bila volja, da bi se nekaj časa pomenkovala.

Hreščanje je prihajalo vedno bližje, in nato je Rua-a mariterangi zapazil, da prihaja nekaj silno hitro nadenj, in sicer kar odnekod z drevesnih vrhov. Tista reč se je nekam čudno otepala, visela je z glavo navzdol ter se držala debla s kremplji čvrsto kakor opica, pa samo z nogama, tako da so bile roke proste za kakršenkoli umor. Tudi na najtanjših vejah se je ta reč še držala čvrsto, naglica, s katero se je bližala, je bila prav zares skoraj da neverjetna, in kaj kmalu je Rua-a mariterangi opazil, da je to truplo, strašno, ker je bilo tako staro in ker mu je iz života viselo drobovje. Molitev je bila sredstvo, ki so se ga kristjani oklepali ob prikaznih še v srednjem veku, in molitvi tudi Rua-a mariterangi pripisuje svojo rešitev. Kakšno zgolj pozemsko orožje bi ne moglo nikoli pomagati.

Demon se je bil brez dvoma dvignil iz groba, čeprav je bil, kakor smo že navedli, svetel dan. In čeprav stoji prikazen v nasprotju s tem, kar se pripoveduje o urah nočne straže in o jutranjici, vendarle pa nikakor ni edina izjema. Sicer nisem nikoli več slišal, da bi bil še kdo srečal tega opoldanskega gozdnega duha, pač pa so drugi slišali, kako je padalo drevo, kar je bilo vsekakor znamenje za njegov prihod.

Mr. Donat se je nekoč udeležil lova na bisere na neposeljenem in neobljudenem otoku Haraikiju.

(Nadaljevanje.)

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič. — Izdajatelj: inž. Jože Sodja. — Urednik: Mirko Javornik. — Rokopisov ne vračamo.
»Slovenski dom« izhaja vsak delavnik ob 12. Mesečna naročnina 12 din, za inozemstvo 25 din. Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6-III. Telefon št. 4001 do 4005. Uprava: Kopitarjeva ulica 6.